

DEN NORSKE KIRKE
Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

SAMFERDSELSDEPARTEMENTET	
AVD./SEK.: PLS	S.BEH.:
- 1 DES. 2008	
S.NR.: 08/173-230	
ARKIV: 412-3	AVSKREVET:

Dato: 20.11.2008

Vår ref: 08/109-22 11JS

Deres ref:

Uttalelse til Nasjonal Transportplan 2010-2019

Den norske kirke, Norges kristne råd og Kirkens Nødhjelp har i oktober og november 2008 vedtatt å starte et tiårig prosjekt for skaperverk og bærekraft som skal være et felleskirkelig initiativ for arbeid med spørsmål knyttet til miljø, klima, rettferd og bærekraft både i kirke og samfunn.

Siden arbeidet med Nasjonal Transportplan 2010-2019 berører vesentlige sider ved en bærekraftig samfunnsutvikling tillater vi oss å oversende en uttalelse til NTP 2010-2019, selv om høringsfristen har gått ut. Vi håper at momenter fra vår uttalelse likevel kan tas med i det videre arbeidet. Vi legger også ved en uttalelse fra Kirkemøtet 2008 under overskrift "En rettferdig klimaavtale" til orientering.

Med vennlig hilsen

Jens-Petter Johnsen
direktør

Hans Jürgen Schorre
seniorrådgiver

Uttalelse til Nasjonal Transportplan (NTP) 2010-2019

Innledning

Både Den norske kirke (Dnk) og Norges kristne råd (NKR), et fellesskap av de fleste kristne kirker og trossamfunn i Norge, har et stort og økende engasjement i forhold til skaperverk, miljø, klima og rettferdighet. Temaet har bl.a. vært på agendaen på flere kirkemøter i Den norske kirke de siste 10-12 årene. Kirkemøtet 2008 vedtok i midten av november en enstemmig uttalelse under overskriften "En rettferdig klimaavtale" (følger vedlagt).

Tiårig prosjekt for skaperverk og bærekraft

Sammen med Kirkens Nødhjelp vil NKR og Dnk umiddelbart sette i gang et tiårig prosjekt for en bærekraftig utvikling i samfunn og kirke. Det er faren for klimaendringer og global oppvarming med de følger dette får for land og folk og kommende generasjoner som har vært en vesentlig drivkraft i dette engasjementet. Det er dannet ulike ressursgrupper innenfor kirken som arbeider med temaene forbruk og rettferd, miljø og klima.

NTP 2010-2019 skal gi hovedlinjene i utviklingen av norsk samferdsel i 10 års perioden, og vil få stor innvirkning på de spørsmålene som dette bærekraft-prosjektet er opptatt av. Dette er grunnen til at Dnk ved Kirkerådet og NKR i fellesskap ønsker å gi uttalelse til arbeidet med NTP 2010-2019, selv om høringsfristen er gått ut:

Forslag til NTP tar ikke tilstrekkelig grep til forandring

NKR og Kirkerådet mener at NTP forslaget ikke gjenspeiler og ikke tar på alvor de store klimautfordringene vi står overfor. Det er slik at samferdselen står for minst 30 % av de totale utslippene av klimagasser i de rike landene og andelen er sterkt stigende.

Bil og fly

Det er biltrafikk og en stadig økende flytrafikk som er hovedproblemet. Det er 600-700 mill biler på jorda i dag. Dette tallet forventes doblet i løpet av 15 år. Flytrafikken er sterkt voksende.

Norge fikk ny hovedflyplass i 1998. I dag, er flyplassen sprengt, nye terminalbygg skal bygges og en tredje rullebane vurderes bygd. Dersom den ikke blir bygd, ventes trafikken på Torp, Sandefjord, i følge Avinors prognoser, å øke fra 1,5 mill passasjerer i dag til 7 mill årlig om noen få år. Flytrafikken mellom øst- og vestlandet er i dag 4 mill passasjerer årlig. Det tilsvarer ca 12 000 passasjerer daglig. Energibruken pr passasjerkm med fly sammenlignet med høyhastighetstog mellom øst- og vestlandet står i forholdet ca 7:1. Belastningen på atmosfæren og klimapåvirkningen fra fly må i tillegg dobles i forhold til bakketransport fordi utslippene foregår i stor høyde.

Mer satsing på jernbane, kollektivtrafikk og gang- og sykkelsti

I motsetning til fly er toget et miljøvennlig og bærekraftig transportmiddel, og bør inngå som et viktig element i en langsiktig samferdselspolitikk. Erfaringer fra utlandet viser at når kjøretiden med tog kommer ned i rundt 2 - 3 timer på såkalte mellomdistanser under 1000 km, vil toget overta 70 - 90 % av flytrafikken. Europa satser nå tungt på høyhastighetstog. Sverige gjør det samme. Sammenlignet med Norge investerer Sverige 3 - 4 ganger mer pr innbygger i nye jernbaner.

Et hovedmål i transportplanen er å dempe bil- og flytrafikk og styrke miljøvennlig trafikk som jernbane, kollektivtrafikk og gang/sykeltrafikk. En nødvendig styrking av jernbanen er ikke mulig med de økonomiske rammene som er lagt til grunn i forslag til NTP.

NKR og Kirkerådet mener det må tas nye grep for å få til en moderne og konkurransedyktig jernbane, med en satsing på høyhastighetstog for å ta opp konkurransen med den stadig voksende flytrafikken. Det er bare en topp moderne jernbane som kan konkurrere med bil og fly, og som dermed har et betydelig potensiale i seg til å redusere klimagassutslippene fra samferdselssektoren.

Tre viktige mål

NKR og Kirkerådet mener at en satsing på jernbane og kollektivtrafikk med bedre tilrettelegging for gang/sykeltrafikk i våre byområder bidrar til å oppfylle tre svært viktige mål:

1. Reduksjon av klimagassutslippene.
2. Reduksjon av luftforurensning i våre byområder.
3. Reduksjon av trafikkulykkene langs våre vegger.

Det er i tråd med den kristne nestekjærlighetstanken i forhold til den tredje verden, kommende generasjoner og de menneskene vi lever sammen med til daglig.

Grep til forandring – for skaperverkets og medmenneskers skyld

NTP 2010-2019 har fine formuleringer og fine målsettinger, men det NKR og Kirkerådet ber om er at man gjennom planforslaget tar *grep til forandring*. Det betyr at innsatsen for å utvikle jernbanen må løftes dramatisk, gjerne ved nye finansieringsmåter som sikrer en slik utvikling. Det betyr også at man må innføre begrensende tiltak som rushtidsavgift, bompenger, for biltrafikken, og bidra med en kraftig styrking av kollektivtrafikken både med avgiftspenger og større statlige bevilgninger. Det må settes inn sterkere tiltak for å stanse veksten i flytrafikken.

NKR og Kirkerådet vil understreke at det nå trengs tydelige grep til forandring for å snu utviklingen – for skaperverket og menneskenes skyld.

Oslo, 20. november 2008

Kirkerådet

Norges Kristne Råd